

Pälkäneen kunnan tilinpäätös ja toimintakertomus vuodesta 2023

KH 25.03.2024 § 42
100/02.06.01.03/2024

Kunnanhallituksen on kuntalain 113 §:n mukaan laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Kunnan tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalain sekä soveltuvin osin kirjanpitolain ja -asetuksen säännöksiä. Kunnan tilinpäätöksen sisältö määritellään kuntalaissa. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Lisäksi kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja. Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoittaa allekirjoituspäivänä päätös- ja toimintavaltainen hallitus.

Pälkäneen kunnan talous säilyi neljättä vuotta peräkkäin ylijäämäisenä (tilikauden tuloksella mitattuna) ja vakaana. Myös vuosi 2019 oli ylijäämäinen poistoeron muutoksen jälkeen. Vuoden 2023 tulos muodostui edellisvuotta paremmaksi, tosin hyvä tulos selittyi pitkälti kertaluonteisilla tekijöillä, kuten verotulojen niin sanotulla verohännällä sekä kuntien valtionosuuksien liian suurella määrällä (peritään näillä näkymin takaisin 2025-2027). Kunnat saivat vielä alkuvuodesta 2023 verotilityksiä aiemmilla suuremmilla jako-osuuksilla. Sote- ja pelastuspalveluiden siirtyminen hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta alkaen vaikutti yleisesti merkittävästi kuntien tulo- ja menorakenteeseen, joten vuosi 2023 ei siten ole täysin vertailukelpoinen aiempiin vuosiin nähden.

Tilinpäätöksen 2023 mukainen tulos on 1 448 358,54 euroa positiivinen ja 315 752,07 euron suurusten poistoerojen tuloutuksen jälkeiseksi ylijäämäksi muodostuu 1 764 110,61 euroa. Kunnan taseen mukainen ylijäämä 31.12.2023 on 16 625 466,97 euroa (2 626 euroa/asukas) ja poistoeroa on taseessa jäljellä 1 638 166,30 euroa.

Vuonna 2023 ei nostettu talousarviolainaa. Lainoja lyhennettiin noin 900 000 eurolla talousarvion mukaisesti. Kunnan lainamäärä jatkoi laskuaan edellisvuosien tapaan ja oli 31.12.2023 yhteensä 6 836 422,65 euroa. Lainamäärä asukasta kohden on 1 080 euroa (1 218 e/asukas vuonna 2022). Manner-Suomen kuntien lainakanta on vuoden 2023 tilinpäätösarvioiden mukaan asukasta kohden 3 320 euroa, joten Pälkäneen emokunnan lainamäärää voidaan pitää varsin maltillisena. Kunnan rahavarat vähenivät edellisvuodesta reilulla 4,3 milj. eurolla ja rahavarojen määrä (sis. likvidit korkosijoitukset) tilikauden lopussa oli noin 4,3 milj. euroa. Rahavarojen väheneminen johtui pitkälti tytäryhtiö Pälkäneen Valokuitu Oy:lle myönnetystä 3,5 milj. euron lainasta sekä kunnan noin 0,9 milj. euron lainojen lyhennyksistä. Pälkäneen Valokuitu Oy

lyhensi kuitenkin kunnalta saamallaan lainalla pankkilainansa pois, joten kuntakonsernin lainamäärä (ja samalla Pälkäneen kunnan takausvastuut) vähenivät tuon 3,5 milj. euroa järjestelyn seurauksena. Valokuitu Oy sai lisäksi kertaluonteisen rahoitustuoton pankkilainan korkoputkisuojauksen purkamisesta.

Kuntakonsernin tuloslaskelman mukainen tilikauden tulos on 1 832 649,29 euroa ja tilikauden ylijäämä tilinpäätössiirtojen ja verojen jälkeen on 1 802 063,64 euroa. Konsernituloslaskelma osoittaa konsernin eli kunnan ja konserniyhteisöjen yhteenlasketun kannattavuuden sekä taloudellisen tuloksen. Konsernitilinpäätöksestä vähennetään konserniyhteisöjen väliset sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, sisäiset katteet sekä vähemmistöosakkaiden osuudet toiminnan tuloksesta.

Konsernin asukaskohtainen lainamäärä oli 31.12.2023 1 885 euroa (3 824 euroa/asukas v. 2022). Konsernin tuloslaskelma ja tase eivät ole täysin vertailukelpoisia edellisvuoteen nähden johtuen sote-uudistuksen vaikutuksista konsernirakenteeseen. Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä on vuoteen 2022 asti yhdistelty omistusosuuden mukaisessa suhteessa Pälkäneen kuntakonsernin lukuihin, mikä selittää suurelta osin muutoksia vertailukausien välillä.

Kunnan maksuvalmius pysyi hyvällä tasolla ja oli 56 päivää 31.12.2023 (64 päivää vuonna 2022). Kuntaliiton tekemän ohjeistuksen mukaan tavanomaisen maksuvalmiuden ylläpitäminen edellyttää kunnissa noin 10–15 päivän kassan riittävyyttä.

Investointien (netto) toteuma oli -2 960 125 euroa (muutettu talousarvio - 4 073 000 euroa). Tilikauden Investointien (netto) toteumaprosentiksi muodostui siten 72,7 prosenttia. Suurimpina investointeina toteutettiin Onkkaalantien ja Keskustien peruskorjaus (-1 030 000 euroa) sekä Tervapirtintien rakentaminen (-844 000 euroa).

Kunnanvaltuustoon nähden sitova toimintakate ylittyi vesihuoltolaitoksen, tarkastustoimen sekä maankäytön ja kaavoituksen toimialojen kohdalla. Ylitykset/alitukset talousarvioon nähden ovat seuraavat: vesihuoltolaitos 50 357 euroa (-12,1 %), tarkastustoimi 883 euroa (+3,3 %) sekä maankäyttö ja kaavoitus 1 308 euroa (+1,1 %). Tarkastustoimen sekä maankäytön ja kaavoituksen ylitykset eivät ole olennaisia.

Vesihuoltolaitoksen toimintatuotot kertyivät talousarvion mukaisina, mutta toimintakulujen ylitys oli noin 6,8 prosenttia (n. 61 000 euroa). Ylitys johtui aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kuluryhmän noin 75 000 euron ylityksestä. Tämän tiliryhmän ylitys aiheutui erityisesti sähkön, kemikaalien sekä veden analyysi- ja näytteenottopalveluiden kustannusylityksistä talousarvioon nähden. Kulujen kasvu johtui yleisestä kustannustason noususta ja kohdistui pakolliseen toimintaan, joten niitä olisi ollut hyvin vaikeaa välttää.

Liitteenä olevassa tilinpäätöskirjassa on kuvattu talousarvion toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2023. Talousarvion toiminnalliset tavoitteet on laadittu Pälkäneen voimassa olevan kuntastrategian pohjalta. Toiminnallisten tavoitteiden toteutumisessa on onnistuttu kohtalaisen hyvin. Lisäksi tilinpäätöskirjassa on esitetty kuntakonsernin tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma, kunnan tytäryhtiöiden tuloslaskelmat sekä yhtiöiden toiminnallisten tavoitteiden toteutumiset.

Yhteistyötoimikunta on käsitellyt tilinpäätöksen valmistelun tilannetta kokouksessaan 18.3.2024.

Toimivallan peruste	Hallintosääntö 76 §, kuntalaki 113-115 §
Valmistelija	Markus Jaakkola, talousjohtaja p. 050 469 8477, markus.jaakkola@palkane.fi
Esitys	Kunnanjohtaja Pauliina Pikka Kunnanhallitus päättää 1. esittää valtuustolle tilikauden ylijäämäisen tuloksen 1 448 358,54 euroa käsittelyä seuraavasti: - aiemmin tehdyistä investointivaroista syntynyttä poistoeroa tuloutetaan 315 752,07 euroa - tilikauden ylijäämä 1 764 110,61 euroa siirretään taseen oman pääoman tilikauden yli- /alijäämätilille. 2. esittää valtuustolle, että esittelytekstin mukaiset talousarvion ylitykset hyväksytään. 3. että talousjohtajalle ja kunnanjohtajalle myönnetään valtuus tehdä tilinpäätöksen tilintarkastusvaiheessa esille tulevia teknisluonteisia tarkistuksia ja korjauksia. 4. allekirjoittaa tilinpäätöksen vuodelta 2023, jättää sen tilintarkastajalle tarkastettavaksi ja saattaa sen tarkastuslautakunnan käsittelyn jälkeen valtuuston käsiteltäväksi.
Käsittely kokouksessa	Harri Apell saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aluksi klo 18:01 ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen klo 18:30. Pöytäkirjaan merkittiin, että tämän asian käsittelyn jälkeen siirryttiin käsittelemään esityslistan asiaa 42.
Päätös	Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.